

บทที่ 3

สภาพการณ์ทั่วไป

3.1 ประวัติความเป็นมาและวิวัฒนาการตำรวจไทย

การจัดตั้งกรมตำรวจ ได้มีการเปลี่ยนแปลงในกิจการตำรวจเรื่อยมาเป็นยุค ๆ ซึ่งในยุคแรกได้จัดตั้งเป็นเพียงส่วนย่อย ๆ ขึ้นก่อนยังอยู่ในวงการแคบอยู่ คงจะเพื่อทดลองหรือทำเป็นตัวอย่างเท่านั้น ยุคนี้เรียกว่า ยุคกัปตันแฮมส์ ต่อมาจึงได้พัฒนาปรับปรุงกิจการตำรวจอีกหลายครั้งเข้ามาเป็นยุคที่ 5 คือยุคของ พลโทพระองค์เจ้าคำรบ ซึ่งได้แบ่งหน้าที่ตำรวจออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ กรมพลตระเวน กับกรมตำรวจภูธร กรมพลตระเวนมีเขตพื้นที่เฉพาะในมณฑล กรุงเทพฯ อันเป็นต้นกำเนิดของตำรวจนครบาล กรมตำรวจภูธรมีเขตพื้นที่และหน้าที่รับผิดชอบในเขตหัวเมือง อันเป็นต้นกำเนิดของตำรวจภูธรในปัจจุบัน เมื่อกล่าวโดยสรุปแล้ว จะเห็นว่า ในขณะนี้มีตำรวจหน่วยใหญ่อยู่ 2 หน่วย คือ ตำรวจในเมืองหลวง กับตำรวจส่วน ภูมิภาค ซึ่งต่างไม่ขึ้นแก่กันและมีผู้บังคับบัญชาชั้นอธิบดีเช่นเดียวกัน

ต่อมาครั้งหลังสุดคือ เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475 ในสมัยรัชกาลที่ 7 จึงทรงโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนชื่อจากกรมตำรวจภูธรมาเป็น “กรมตำรวจ” เป็นต้นมา (มีประกาศราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2475) ในขณะรัฐบาลพระยามโนปกรณนิติธาดา เป็นนายกรัฐมนตรี แต่งตั้งให้ พ.ต.อ.พระยาบุรุษเชษฐกิจ (รวย พรหมโมบล) เป็นอธิบดีกรมตำรวจคนแรก เมื่อเริ่มมีชื่อเป็นกรมตำรวจ และ พลโทพระองค์เจ้าคำรบเป็นอธิบดีกรมตำรวจภูธร จนเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2458 ได้มีพระบรม ราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้รวมกรมตำรวจตระเวน กับ กรมตำรวจภูธร รวมเข้าด้วยกัน เรียกว่า “กรมตำรวจภูธรและกรมตำรวจพลตระเวน” ทางกรมตำรวจจึงถือว่า วันที่ 13 ตุลาคม ของทุกปี เป็นวันสถาปนากรมตำรวจตราภะตั้งทุกวันนี้

เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2541 กรมตำรวจได้เปลี่ยนเป็น “สำนักงานตำรวจแห่งชาติ” เป็นการโอนอำนาจการบังคับบัญชา จากกระทรวงมหาดไทยมาขึ้นตรงต่อสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีนายกรัฐมนตรีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน ตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจเปลี่ยนชื่อใหม่ว่า “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ” และมีการกระจายอำนาจให้กับรองอธิบดีกรมตำรวจและผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจที่จะเปลี่ยนมาทำหน้าที่รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และผู้ช่วย ผู้บัญชาการ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ รับผิดชอบแต่ละภูมิภาค โดยให้อำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาด ทั้งเรื่องการโยกย้าย แต่งตั้ง การสั่งการ การลงทัณฑ์ ยกเว้น อำนาจหน้าที่ที่เป็นของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ประกอบด้วยเรื่อง อำนาจ สั่งการ คอมมาโด กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง และจรตำรวจเท่านั้น

3.2 วิสัยทัศน์

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มุ่งปฏิบัติราชการเพื่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และความผาสุกของประชาชน โดยเสริมสร้างให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ได้รับบริการที่ดีมีคุณภาพ มีหลักประกันในสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ สามารถดำรงชีวิตประกอบสัมมาชีพได้อย่างปกติสุข ชุมชนมีความเข้มแข็ง และร่วมมือร่วมใจแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด

3.3 พันธกิจ

1. รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์และพระราชอาคันตุกะ
2. ดูแล ควบคุม และกำกับกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ซึ่งปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
3. ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา
4. รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักร
5. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
6. ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ ตาม 1, 2, 3, 4 หรือ 5 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 นโยบายการบริหารงานและลักษณะงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เนื่องจากกรมตำรวจมีภารกิจสำคัญในการรักษาความมั่นคงของประเทศชาติและราชบัลลังก์ ความสงบเรียบร้อยของสังคมและบ้านเมือง การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน อำนาจความยุติธรรมและการจัดการจราจร ซึ่งได้ถือว่าเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบที่ต้องดำเนินการอย่างเต็มกำลังความสามารถให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ที่ชัดเจน

รวดเร็ว เพื่อให้เหมาะสมกับข้อเท็จจริงและทิศทางการพัฒนาสำนักตำรวจแห่งชาติ ตามวัตถุประสงค์ของการโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย มาจัดตั้งเป็น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 – 2549) แผนมหาดไทย ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2545 – 2549) และแผนกรม

ตำรวจแม่บท ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2545 – 2549) นโยบายรัฐบาล กฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารและการปฏิบัติราชการเพื่อให้ทุกหน่วยงานในสังกัด ให้ทราบทิศทางการบริหารงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงได้กำหนดนโยบาย หลักการกรมตำรวจทั้ง 9 ประการดังนี้

1. มุ่งมั่นรักษาความมั่นคงของประเทศชาติและราชบัลลังก์ โดยดำเนินการในทุกรูปแบบ เพื่อเทิดทูนไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ และธำรงไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดจนสนับสนุนและนำแนวทางตามกระแสพระราชดำรัส และโครงการพระราชดำริไปสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลตามพระราชประสงค์อย่างจริงจังและรวดเร็วที่สุด

2. เร่งพัฒนาบุคลากรของกรมตำรวจทุกระดับ โดยเฉพาะการให้ความสำคัญต่อการผลิตและการฝึกอบรมเพื่อให้ข้าราชการตำรวจมีความพร้อมทั้งความรู้และความสามารถ ความประพฤติ ระเบียบวินัยคุณธรรม จริยธรรม ความสามัคคีและจิตสำนึกที่รับผิดชอบต่อตนเองและสังคมส่วนรวม ตลอดจนจัดหาและส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจได้รับสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ อย่างถูกต้อง เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติภารกิจในหน้าที่ของผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ได้อย่างมั่นคงและมีศักดิ์ศรี

3. พัฒนาสถานีตำรวจและหน่วยปฏิบัติงานหลัก ให้มีความพร้อมในการบริการประชาชน โดยการกระจายทรัพยากรทางการบริหารไปยังสถานีตำรวจให้มากขึ้น และเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ โดยเน้นการพัฒนางานบริการบนสถานีตำรวจ งานอำนวยความสะดวก งานสืบสวน สอบสวน และข้อมูลท้องถิ่น งานสายตรวจป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม งานประชาสัมพันธ์ งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ งานจราจร ตลอดจนทั้งกระจายกำลังตำรวจออกไปปฏิบัติงานในพื้นที่ในรูปแบบต่าง ๆ ให้มากที่สุด

4. ปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลของกรมตำรวจ โดยยึดหลักคุณธรรม เพื่อเสริมสร้างขวัญ กำลังใจ และเป็นหลักประกันแห่งความมั่นคงก้าวหน้าในการรับราชการแก่ข้าราชการตำรวจที่มีความรู้ ความสามารถและความประพฤติ โดยกระจายอำนาจการบริหารบุคคลไปยังหน่วยงานในสังกัดตามลำดับชั้น เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับมีส่วนร่วมในการบริหารบุคคล

และมีเอกภาพในการปกครองบังคับบัญชา และเพื่อให้ทุกหน่วยสามารถปกครองบังคับบัญชา ควบคุมดูแลให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่ราชการตามอำนาจหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อยู่ในกรอบวินัย เป็นที่รักใคร่ศรัทธาของประชาชนให้ “ตำรวจเป็นที่พึ่งของประชาชน” อย่างแท้จริง

5. เร่งรัดการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยเฉพาะคดีอุกฉกรรจ์สะเทือนขวัญ คดีประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน และอาชญากรรมที่เป็นขบวนการ โดยเน้นการโจรกรรม ธนาคาร ร้านทอง อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ และการกระทำผิดของคนร้ายข้ามชาติ ตลอดจนการปราบปรามและกวาดล้างอาวุธปืนเถื่อน อาวุธสงคราม และวัตถุระเบิด อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

พร้อมทั้งเข้มงวดกวดขันและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายที่เป็นเงื่อนไขหรือปัจจัยที่เป็นสาเหตุนำไปสู่การประกอบอาชญากรรม เช่น บ่อนการพนัน เครื่องจักรกลไฟฟ้า (ตู้ม้า) โสเภณีเด็ก และการบังคับค้าประเวณี สถานบริการผิดกฎหมาย แหล่งผลิตจำหน่ายเอกสาร วัตถุ และสิ่งตีพิมพ์ลามกอนาจาร

6. ดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดทุกประเภท โดยเฉพาะยาบ้า และสารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท อื่น ๆ โดยให้ดำเนินการทั้งด้านการสืบสวนปราบปรามแหล่งผลิต แหล่งจำหน่าย รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เสพ ลด ละ เลิก การใช้ยาเสพติดและการรณรงค์ป้องกันยาเสพติดทุกประเภท เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกแห่งการปฏิเสธยาเสพติด อันจะเป็นภูมิคุ้มกันของแต่ละบุคคลและชุมชน ให้พ้นจากยาเสพติด รวมทั้งจัดข้าราชการหรือผู้มีอิทธิพลที่พัวพันเกี่ยวข้องรู้เห็นเป็นใจหรือได้รับประโยชน์เกี่ยวกับการค้ายาเสพติด

7. พัฒนางานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อเสริมงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และยาเสพติด โดยการแสวงหาความร่วมมือและเปิดโอกาสให้ประชาชนและชุมชน องค์การประชาชน องค์การภาคเอกชน ลูกเสือชาวบ้านใน พระบรมราชานุเคราะห์ กลุ่มพลังมวลชน นักวิชาการ สื่อมวลชน ส่วนราชการ และทุกหน่วยงาน ในพื้นที่มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข่าวสาร ส่งเสริม สนับสนุน กำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติดร่วมกัน

8. มุ่งลดอุบัติเหตุบนท้องถนน โดยการประสานการปฏิบัติกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรณรงค์เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจและปลูกฝังวินัยการจราจรแก่ผู้ใช้ถนนและประชาชนทั่วไป เพื่อให้การปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด และมีส่วนร่วมในการจัดการแก้ไขปัญหาจราจร พร้อมทั้งบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง โดยเฉพาะในด้านการติดตั้งป้ายสัญญาณไฟ ปรับปรุงเส้นฝัดการจราจร

9. นำเทคโนโลยีสมัยใหม่และวิทยาการตำรวจมาใช้ประโยชน์ในงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้มากขึ้น โดยเน้นการวางแผนและพัฒนาการรองรับเทคโนโลยีในปัจจุบันและ

อนาคต รวมทั้งการนำอุปกรณ์และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้วยการจัดทำระบบฐานข้อมูล สร้างเครือข่ายเชื่อมโยงฐานข้อมูลในระดับต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างดีเป็นระบบ เพื่อให้สามารถใช้งานและเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติภารกิจของกรมตำรวจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ให้ตำรวจทุกหน่วยประสานการปฏิบัติกันอย่างแน่นแฟ้น โดยเฉพาะในเรื่องข้อมูลข่าวสารและการเข้าร่วมปฏิบัติในลักษณะผลึกกำลัง เพื่อนำประโยชน์สุขสู่ประชาชนได้อย่างแท้จริง

รายนามอธิบดีกรมตำรวจ

ตั้งแต่อธิบดีกรมตำรวจสมัยกัปตันเอมส์ (หลวงรัฐยาธิบาลบัญชา) พ.ศ.2403 ในสมัยรัชกาลที่ 4 ถึงสมัยปัจจุบันมีผู้บังคับบัญชาสูงสุดของหน่วยงานตำรวจ ดังนี้

ยุคที่ 1 กัปตัน เอส เอ เบิร์ด เอมส์ (คือหลวงรัฐยาธิบาลบัญชา) เป็นชาวอังกฤษ ดำรงตำแหน่ง ผู้บังคับการกองโปลิศคนแรก พ.ศ.2403 – 2435

ยุคที่ 2 พระยาอรรคราชวราทร อธิบดีกรมพลตระเวน พ.ศ.2435 – 2440

ยุคที่ 3 นาย เอ.เจ.จาร์ดีน ชาวอังกฤษ อธิบดีกรมพลตระเวน พ.ศ.2440 – 2447

ยุคที่ 4

1) นายอีริค เซ็นต์ เอ. ลอซัน ชาวอังกฤษ ได้รับยศเป็นมหาอำมาตย์โท อธิบดีกรมพลตระเวน พ.ศ.2447 – 2456

2) พลตรีพระยาวาสูเทพ ชาวเดนมาร์ก อธิบดีกรมตำรวจภูธร พ.ศ.2456 - 2458

ยุคที่ 5

1) พลโท พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าคำรบ (หม่อมเจ้าคำรบ) อธิบดีกรมตำรวจภูธร และกรมตำรวจพระนครบาล พ.ศ.2458 – 2472

2) พลตำรวจโท พระยาอริกรณ์ ประภาส (หลุยส์ จาค็อกนิซ) อธิบดีกรมตำรวจภูธร (พ.ศ.2472 – 2475)

3) พันตำรวจเอก พระยาบุเรศผดุงกิจ (ราม พรหมโมบล) อธิบดีกรมตำรวจ (คนแรก) เมื่อได้รับสถาปนาชื่อ “กรมตำรวจ” หลักจากเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475 – 2476

4) พันตำรวจเอก พระยานุสรณ์ธรรการ (จ่าง วัจนะพุกกะ) อธิบดีกรมตำรวจ พ.ศ.2476 – 2479

5) พลตำรวจเอก หลวงอดุล เดชจรัส อธิบดีกรมตำรวจ พ.ศ.2479 – 2488

6) พลตำรวจเอก พระรวมอินทรา (ดวง จุลัยยานนท์) อธิบดีกรมตำรวจ พ.ศ.2488 – 2489

- 7) พลดำรวจตรี พระพิจารณ์พลกิจ (ยู๋เซ็ก คุณละลัมภะ) อธิบดีกรมตำรวจ
พ.ศ.2489 - 2490
- 8) พลดำรวจเอก หลวงชาติตระการ โภศล (เจียม ลิมปิจาติ) อธิบดีกรมตำรวจ
พ.ศ.2490 – 2494
- 9) พลดำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ อธิบดีกรมตำรวจ พ.ศ.2491 – 2500
- 10) พลดำรวจเอก ไสว ไสวแสนยากร อธิบดีกรมตำรวจ พ.ศ.2500 – 2502
- 11) จอมพลกฤษดิ์ ณะรัชต์ รักษาการในตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจ พ.ศ.2502 – 2506
- 12) พลดำรวจเอก ประเสริฐ รุจิรวงศ์ อธิบดีกรมตำรวจ พ.ศ.2506 – 2515
- 13) จอมพลประภาส จารุเสถียร รักษาการในตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจ
พ.ศ.2515 – 2516
- 14) พลดำรวจเอก ประจวบ สุนทรางกูร อธิบดีกรมตำรวจ พ.ศ.2519 – 2518
- 15) พลดำรวจเอก พจน์ เกษะนันท์ อธิบดีกรมตำรวจ (มีนาคม – ตุลาคม)
พ.ศ.2518 – 2518
- 16) พลดำรวจเอก ศรีสุข มหิทรเทพ อธิบดีกรมตำรวจ พ.ศ.2518 – 2519
- 17) พลดำรวจเอก มนต์ชัย พันธุ์คงชื่น (ทิพย์มนต์) อธิบดีกรมตำรวจ พ.ศ.2519 – 2524
- 18) พลดำรวจเอก สุรพล จุลละพราหมณ์ อธิบดีกรมตำรวจ พ.ศ.2524 – 2525
- 19) พลดำรวจเอก ณรงค์ มหามนต์ อธิบดีกรมตำรวจ พ.ศ.2525 – 2530
- 20) พลดำรวจเอก เกา สารสิน อธิบดีกรมตำรวจ พ.ศ.2530 – 2532
- 21) พลดำรวจเอก แสง ชีระสวัสดิ์ พ.ศ.2532 – 2533
- 22) พลดำรวจเอก สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์ พ.ศ.2534 – 2536
- 23) พลดำรวจเอก ประทีน สันติประภพ พ.ศ.2536 – 2537
- 24) พลดำรวจเอก พจน์ บุญยะจินดา พ.ศ.2537 – 2539
- 25) พลดำรวจเอก ประชา พรหมนอก พ.ศ.2539 – 2542 (ผบ.ตร. : เป็นผู้บัญชาการ
ตำรวจแห่งชาติคนแรก)
- 26) พลดำรวจเอก พรศักดิ์ คุรงควินุลย์ ผบ.ตร. คนที่ 2 (พ.ศ.2542 – 2544)
- 27) พลดำรวจเอก สันต์ ศรีदानนท์ ผบ.ตร. คนที่ 3 (พ.ศ.2544 – 2547)
- 28) พลดำรวจเอก โกวิท วัฒนะ ผบ.ตร. คนที่ 3 (พ.ศ.2547 – ปัจจุบัน)

- (6) ตำรวจภูธรภาค 5
- (7) ตำรวจภูธรภาค 6
- (8) ตำรวจภูธรภาค 7
- (9) ตำรวจภูธรภาค 8
- (10) ตำรวจภูธรภาค 9
- (11) กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง
- (12) กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด
- (13) กองบัญชาการตำรวจสันติบาล
- (14) กองบัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
- (15) กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน
- (16) สำนักงานกําหมายและสอบสวน
- (17) สำนักงานจรตำรวจ
- (18) สำนักงานตำรวจตำรวจราชสำนักประจำ
- (19) สำนักงานนิติวิทยาศาสตร์ตำรวจ
- (20) สำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- (21) กองบัญชาการศึกษา
- (22) โรงพยาบาลตำรวจ
- (23) โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
- (24) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ

3.6 รายได้ของข้าราชการตำรวจตามงบประมาณรายจ่าย

1) เงินเดือน หมายความว่าถึง เงินเดือนและเงินอื่นที่มีกำหนดจ่ายเป็นรายเดือนจากเงินงบประมาณรายจ่าย หมวดเงินเดือน

อัตราเงินเดือนของข้าราชการตำรวจ ชั้นประทวน ระดับ สิบตำรวจตรี-ดาบตำรวจ เงินเดือนขั้นต่ำสุด 4,450 บาท สูงสุด 21,360 บาท

อัตราเงินเดือนของข้าราชการตำรวจ ชั้นสัญญาบัตรระดับร้อยตำรวจตรี-ร้อยตำรวจเอก เงินเดือนขั้นต่ำสุด 5,920 บาท สูงสุด 21,860 บาท

อัตราเงินเดือนของข้าราชการตำรวจ ชั้นสัญญาบัตร ระดับพันตำรวจตรี-พันตำรวจโท เงินเดือนขั้นต่ำสุด 12,040 บาท สูงสุด 32,250 บาท

อัตราเงินเดือนของข้าราชการตำรวจ ชั้นสัญญาบัตร ระดับพันตำรวจเอก-พันตำรวจเอกพิเศษ(รองผู้บังคับการ) เงินเดือนขั้นต่ำสุด 18,180 บาท สูงสุด 48,600 บาท

อัตราเงินเดือนของข้าราชการตำรวจ ชั้นสัญญาบัตร ระดับพลตำรวจตรี เงินเดือนขั้นต่ำสุด 27,450 บาท สูงสุด 57,470 บาท

อัตราเงินเดือนของข้าราชการตำรวจ ชั้นสัญญาบัตร ระดับพลตำรวจโท เงินเดือนขั้นต่ำสุด 32,120 บาท สูงสุด 61,860 บาท

อัตราเงินเดือนของข้าราชการตำรวจ ชั้นสัญญาบัตร ระดับพลตำรวจเอก เงินเดือนขั้นต่ำสุด 35,780 บาท สูงสุด 61,860 บาท

อัตราเงินเดือนของข้าราชการตำรวจ ชั้นสัญญาบัตร ระดับผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เงินเดือนขั้นต่ำสุด 45,560 บาท สูงสุด 63,920 บาท

2) ค่าล่วงเวลา เป็นเงินค่าตอบแทนให้ข้าราชการตำรวจที่อยู่ปฏิบัติราชการ นอกเวลา ราชการปกติตามอัตราและหลักเกณฑ์ ดังนี้

2.1 วันละ 100 บาท สำหรับการปฏิบัติราชการนอกเวลาราชการปกติเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมงครึ่ง

2.2 วันละ 200 บาท

2.2.1 กรณีปฏิบัติราชการในวันหยุดราชการเต็มวันเหมือนวันทำการปกติ หรือเวลาอื่นที่ส่วนราชการเห็นสมควร แต่ทั้งนี้ต้องเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเจ็ดชั่วโมงไม่รวมเวลาหยุดพัก

2.2.2 กรณีอยู่ปฏิบัติราชการนอกเวลาราชการปกติหรือในวันหยุดราชการ สำหรับผู้ที่ปฏิบัติงานในลักษณะเป็นผลัด ซึ่งผลัดหนึ่งๆ ต้องมีระยะเวลาไม่น้อยกว่าเจ็ดชั่วโมงไม่รวมเวลาหยุดพัก

3.7 สวัสดิการที่ข้าราชการตำรวจได้รับ

บำเหน็จ บำนาญ ของข้าราชการตำรวจที่ได้รับสิทธิตาม พรบ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 หรือข้าราชการตำรวจที่ได้รับสิทธิตาม พ.ร.บ. กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539 (สำหรับข้าราชการตำรวจที่เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญ)

ค่ารักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 8 พ.ศ. 2545 กำหนดให้ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัด บำนาญ เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงิน สวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

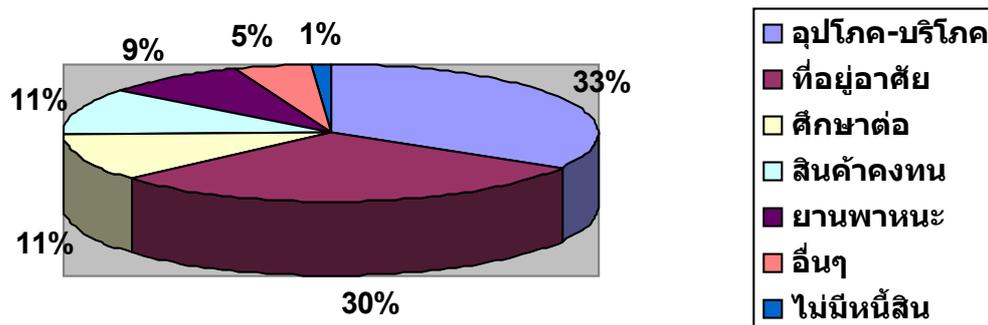
ค่าเล่าเรียนบุตร ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2548 สวัสดิการประเภทนี้จะมีระเบียบแบบแผนกำหนดไว้ เพราะเป็นสวัสดิการที่ทางราชการจัดให้แก่ข้าราชการทั่วไปไม่จำกัดว่าสังกัดกระทรวงทบวงกรมใด

3.8 สภาพหนี้สินของข้าราชการตำรวจ

จากการศึกษาข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่าข้าราชการตำรวจโดยส่วนมากมีวัตถุประสงค์แห่งการเป็นหนี้สินในด้านการอุปโภคเป็นหลัก คิดเป็นร้อยละ 33.2 จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เป็นค่าใช้จ่ายทั่วไปรวมถึงมีในส่วนของค่าบริการบ้าง ส่วนมากในการกู้หนี้ยืมสินครั้งนี้จะเป็นการกู้เพื่อมาชำระหนี้เก่าๆที่ยังค้างอยู่จนกลายเป็นการกู้ที่มีไม่สิ้นสุด

รองลงมาที่อยู่อาศัยเป็นคิดเป็นร้อยละ 30 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยกำลังจัดหาที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองซึ่งที่อยู่ในปัจจุบันจะอาศัยเป็นที่อยู่อาศัยของทางราชการเป็นส่วนมาก มีเช่นนั้นก็ยังมีอาศัยอยู่กับบิดา-มารดา หรือเป็นบ้านของคู่สมรสเป็นต้น

ถัดมาเป็นการก่อหนี้เพื่อเพื่อการศึกษาต่อของตนเองหรือคู่สมรสคิดเป็นร้อยละ 11.3 และซื้อสินค้าคงทน เช่นเครื่องใช้ไฟฟ้า คิดเป็นร้อยละ 11 ลำดับสุดท้ายเพื่อซื้อยานพาหนะคิดเป็นร้อยละ 8.8 ส่วนหนี้สินอื่นๆที่มีได้ระบุดคิดเป็นร้อยละ 4.6 ส่วนกลุ่มข้าราชการตำรวจที่ไม่มีหนี้สินใดๆ เลย คิดเป็นร้อยละ 1.1 ส่วนแนวทางในการเสนอแนะเพื่อลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นจะนำเสนอในบทต่อไป

ภาพที่ 3.1 แสดงวัตถุประสงค์ของการเป็นหนี้ของข้าราชการตำรวจ

ที่มา: จากการคำนวณ

แหล่งเงินกู้ ของข้าราชการตำรวจจากการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ส่วนมากเป็นการกู้ยืมจากนอกระบบ หรือกู้จากสถาบันการเงิน หรือกู้จากสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ตนเองเป็นสมาชิกอยู่ รองลงมาจะเป็นการยืมจากบิดา-มารดา ญาติ พี่น้อง หรือแฟน หากไม่สามารถกู้ยืมได้ก็จะจำหน่ายหรือขายทรัพย์สิน เช่น สร้อยทอง เครื่องประดับมีค่า

นอกจากนี้ยังมีวิธีการหาทางออกด้วยวิธีอื่นๆในการบริโภคเช่น ซื้อสินค้าผ่านบัตรเครดิต ชื่อ อาทิ อีชีบาย อีออน ควิกแคช เฟร็ชช้อยส์ แล้วผ่อนชำระเงินสดทุกสิ้นเดือน หรือซื้อสินค้าด้วยระบบเงินผ่อน ซึ่งเป็นการก่อให้เกิดการบริโภคเงินเชื่ออย่างเรื้อรัง สร้างหนี้สินเป็นอย่างมาก ข้าราชการตำรวจบางกลุ่ม มีแนวโน้มผ่อนสินค้าเกือบทุกประเภทเท่าที่จะผ่อนได้ เพื่อนำมาสนองความต้องการบริโภคของตนเองอย่างไม่มีที่สิ้นสุด โดยไม่คำนึงถึงกำลังทรัพย์ของตน จนเป็นเหตุแห่งการก่อหนี้จำนวนมากตามมา และเกิดวัฏจักรในการกู้ซ้ำแล้วซ้ำเล่า กู้หนี้ใหม่เพื่อนำมาชำระหนี้เก่า เป็นต้น

(ข) กองการเงิน ประกอบด้วย

- (1) ฝ่ายการเงิน 1
- (2) ฝ่ายการเงิน 2
- (3) ฝ่ายการเงิน 3
- (4) ฝ่ายการเงิน 4
- (5) ฝ่ายการเงิน 5

ฯลฯ

ข้อ 2 ส่วนราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ แบ่งเป็นดังต่อไปนี้

ฯลฯ

(2) กองการเงิน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงินและการบัญชีของสำนักงานตำรวจแห่ง

ชาติ

(ข) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ฯลฯ

ประวัติหน่วยงาน กองการเงิน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

การจัดตั้ง

เนื่องจากในสมัยก่อน ๆ ไม่ได้มีการรวบรวมประวัติความเป็นมาของกองการเงินไว้จึงไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดตั้งกองการเงิน แต่สันนิษฐานได้ว่าคงจะเริ่มมีพร้อมกับการตั้งกรมตำรวจ เพราะงานการเงินเป็นปัจจัยหนึ่งของการบริหาร ซึ่งทุกหน่วยงานจำเป็นต้องมี

ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงาน มีดังนี้ คือ

1. พันตำรวจเอก พระศกุงการยุทธกิจ		(ตั้งแต่ พ.ศ.2476 ถึง พ.ศ.2491)
2. พลตำรวจโท ไต่ะ	อินทามระ	(ตั้งแต่ พ.ศ.2491 ถึง พ.ศ.2500)
3. พลตำรวจตรี เศษฐ	ทัพวงศ์	(ตั้งแต่ พ.ศ.2500 ถึง พ.ศ.2511)
4. พลตำรวจตรี อุทัย	กฤษณบุตร	(ตั้งแต่ พ.ศ.2511 ถึง พ.ศ.2516)
5. พลตำรวจตรี ประจง	สิทธิไชย	(ตั้งแต่ พ.ศ.2516 ถึง พ.ศ.2518)
6. พลตำรวจตรี เยาว์	ยูวะนิยม	(ตั้งแต่ พ.ศ.2518 ถึง พ.ศ.2519)
7. พลตำรวจตรี สะอาด	เจียมศรีพงษ์	(ตั้งแต่ พ.ศ.2519 ถึง พ.ศ.2528)
8. พลตำรวจตรี ปรีชา	จิติฐาน	(ตั้งแต่ พ.ศ.2528 ถึง พ.ศ.2530)
9. พลตำรวจตรี ภราดร	บำรุงสุข	(ตั้งแต่ พ.ศ.2530 ถึง พ.ศ.2533)
10. พลตำรวจตรี สุรศักดิ์	สุรฤทธิ์ธำรง	(ตั้งแต่ พ.ศ.2533 ถึง พ.ศ.2534)
11. พลตำรวจตรี ประกอบ	สิทธิชัย	(ตั้งแต่ พ.ศ.2534 ถึง พ.ศ.2538)
12. พลตำรวจตรี สงคราม	เฉียบแหลม	(ตั้งแต่ พ.ศ.2538 ถึง พ.ศ.2542)
13. พลตำรวจตรี สหัชชัย	อินทรสุขศรี	(ตั้งแต่ พ.ศ.2542 ถึง ปัจจุบัน)

DRU